

lig Orden. Det ærede Medlem er imidlertid inde paa et ganske andet Gebeet, og jeg kan derfor slet ikke vente, hverken at gjenbringe ham eller forsvare min Anskuelse mod ham, naar han blander disse to Ting sammen: Troesfriheden og Anerkjendelsen af et Troessamfund. Troesfriheden er begrundet i Grundloven selv, og man kan ikke nægte Noget Frihed til at dyrke Gud efter sin Overbeviisning, naar han Intet foretager, som strider mod Sædelighed og borgerlig Orden, men deri ligger slet ikke Anerkjendelsen. Det første, der maa forbreds af et Samfund, er, at dets Bestaaen ikke strider mod Sædelighed og borgerlig Orden, men naar det vil anerkjendes, vil det have andre Rettigheder, som ligge høiere. Det vil have de Rettigheder, som det ærede Medlem, til hvem jeg sigter, omtalte som Noget, der kun skulde tilhøre Folketirken, at nemlig dets geistlige Embedsmænd skulde være Magistratspersoner. Det vil have den Ret, som ogsaa i Loven af 13de April 1851 er anerkjendt, at nemlig de Handlinger, som disse Mænd foretage, skulde være ligesaa borgerlig gyldige som dem, vore Præster i Folketirken foretage. Det er altsaa Ligeberettigelse med Folketirken i borgerlig Henseende, som er Frugten af Anerkjendelsen, men ingenlunde Troesfriheden, som Gud bevare mig fra nogensinde at ville indskrænke.

Tscherning: Det er meget vanskeligt, kan jeg see, at blive forstaaet, thi jeg har akkurat sagt det Samme, som den ærede Minister, at Forudsætningen for Anerkjendelsen ligger i § 81, og at Anerkjendelsen selv svarer til § 83. Den ærede Minister har ikke det Allermindste at gjøre med § 83, det er Justitsministerens Sag, det er en simpel borgerlig Lovgivnings-sag; men den ærede Minister maa først erklære sig over Forudsætningen, før § 83 kan træde i Kraft. Naar først den kirkelige Side af Sagen er afsluttet, og den er afsluttet ved Anerkjendelsen i Henhold til § 81, saa træder den anden Deel af Sagen til, efter § 83, som er den aldeles borgerlige, og som strengt taget ikke behøves, eftersom de vedkommende Samfund kunne henvende sig til Magistraten og faae alle deres kirkelige Handlinger udførte, og de selv saa bagefter føie deres Betsignelse til. Naar de alligevel puste

denne Deel af Anerkjendelsen, er det, fordi de derved vilde komme til paa ligelig Maade at forene begge Ting under Et. Nu raader jeg den ærede Minister til, ganske roligt og for Bekvemmeligheds Skyld i det foreliggende Tilfælde at gaae den anviste Vej, som jeg vel overveiet tør sige er Klostetabens Vej; der er ikke Noget vovet eller kompromitteret ved at følge den, men der er gjort Uret mod flere Personer ved ikke at følge den, idet deres Sager bliver paa uheldig Maade dragen i Blanding ved Ministerkister, og der er Intet sandeligere, end at Ministerkister komme til at virke i denne Retning paa Personer, hvor der ikke ligger vigtige Sager for.

Søgsbro: Jeg kan rigtignok heller ikke forstaae det ærede Medlems Udtalelser ved Siden af, hvad han udtalte forrige Gang, da en lignende Forespørgsel blev stillet af den ærede Rigsdagsmand for Saxkjøbing (Varfob), nemlig at der i Anerkjendelsen laae en Dobbeltthed, en kirkelig og en borgerlig Side. Im den borgerlige Side af Anerkjendelsen sagde det ærede Medlem, efter Folkethingstitulenden for 13de Session Sp. 4160: „Den kan ikke, saavidt jeg skjønner, gives ad administrativ Vej, men maa gives ved Lov, og det maa netop være en af de Lovgivningsakter, som § 83 i Grundloven henpeger til.“ (Tscherning: Alt det siger jeg endnu!) Naar det ærede Medlem siger Alt dette endnu, forstaaer jeg ikke, hvorledes han kan tage den nuværende Minister ilde op, at han ikke vil gaae hen og overtage Ansvar for en Handling, som staaer i ligefrem Modstrid med disse Udtalelser; thi jeg maa have hørt meget feil, hvis ikke den Indstilling, som skulde stee til Hans Majestæt Kongen, ikke blot gif ud paa en kirkelig, men ogsaa en borgerlig Anerkjendelse, altsaa en saadan, som efter § 83 skulde stee ved Lov. Men naar der er Tale om en Akt, som ifølge Grundloven skal udføres ved Lov, men af Ministeriet indstilles at skulde stee ad administrativ Vej, forekommer det mig, at her foreligger et saadant Tilfælde, hvor en ny Minister turde være i sin fulde Ret, naar han siger, at det kan han ikke gaae ind paa. Jeg maa derfor endnu engang udtale min Tak til den ærede